

ZBOROVÝ LIST

Cirkevný zbor ECAV Liptovský Ondrej

Nový rok 2021

Pane, daj nám krídla, aby sme vyleteli vysoko ponad problémy veľké i malé, silou viery a dôvery vedeli sa spoliehať na Teba vo všetkom a stále.

Čo bude?

*Čo bude?
Otázka zlovestná
niekedy býva
mrazivá, úzkostlivá.*

*Kto ju vyslovil,
že ešte stále znie
v pamäti bolestne?*

*Zaznelo slovo,
čo tvoj svet odkryť malo.*

Nič z toho nezostalo.

*Len rok za rokom
odchádza, pripomína,
že je tu ruka milostivá
dobrého Pastiera.*

Na rozhraní rokov

Prežívame zvláštny čas. Zvláštne sviatky, zvláštny koniec roka, ale za nami a možno aj pred nami je opäť zvláštny celý rok. Chvíľami nám to nevedí, chvíľami sme z toho rozladení a zdá, že to trvá už dlho a čísla, ktorými sa to riadi, stále neveštia zlepšenie.

Predsa sú veci, ktoré napriek tomu môžeme robiť tak, ako po iné roky. A medzi ne patrí aj to, že sa na rozhraní rokov obzeráme späť a z rozličných uhlov hodnotíme rok, ktorý je za nami. Zamýšľame sa nad tým, čo priniesol a znamenal v osobnom aj spoločenskom živote a nemali by sme vynechať ani svoj duchovný život. Uplynulý rok sa niesol pod biblickým heslom: „**Verím, pomôž mojej nevere!**“

Toto slovo, lepšie povedané zvolanie otca, ktorý prosil Pána Ježiša o uzdravenie svojho syna, pri počutí akosi automaticky vyvoláva v našom vnútri otázku: Ako je to s mojou vierou? Aká je tá moja viera? Verím alebo neverím? Stála za prosbou otca iba túžba po uzdravení syna, alebo to bola viera, že Pán Ježiš má moc uzdravovať? Tento príbeh ukazuje, že Pán Ježiš očakáva vieru, ktorá nie je založená na našich túžbach a predstavách, ale je to skutočná dôvera voči Ježišovi, ktorý má všetku moc. On môže všetko.

Celkom iný prístup ako spomínaný otec, mal malomocný, ktorý prosil o uzdravenie slovami: „*Pane, ak chceš, môžeš ma očistiť.*“ Vedel, že On môže. Otázkou však ostáva, či chce. V podobnom duchu sa modlil Pán Ježiš v Getsemane: „*Otče, ak chceš, odvráť odo mňa tento kalich...*“

Na pozadí týchto prosieb sa nám ukazuje, čo to znamená veriť v Ježiša Krista. Je to vedomie Jeho veľkosti, Jeho božskosti. On vie o všetkom a môže všetko. Je to vedomie, že On je Pán, ktorý rozhoduje, ktorý má vo svojich rukách moc. Ale nie je nedostupný vládca, ale Ten, ktorého môžeme prosieť, ktorý chce, aby sme Ho prosili a chce nám aj vyplniť mnohé prosby, lebo nás miluje a chce, aby sme mali radosť. A keď ich nevyplní, tak vie prečo. Môžeme Mu plne dôverovať. Otec, ktorý je autorom biblického hesla, si uvedomil, že verí, ale nielen jeho syn potrebuje Ježišovu pomoc, ale aj jeho viera.

Niekedy si myslíme, že vieru buď máme alebo ju nemáme a medzi tým nie je nič. Ale nie je to tak. Aj viera môže byť zranená, chorá, slabá, nesprávna. Aj viera potrebuje pomoc. Potrebuje starostlivosť. Potrebuje, aby sme jej venovali pozornosť.

Ako sa nám to darilo? V cirkevnom zbore sme mali obmedzené možnosti a museli sme hľadať nové spôsoby, ako prinášať evanjelium – začali sme vysielanie služieb Božích prostredníctvom internetu, skúsili sme aj biblickú hodinu na internete ako konferenčný rozhovor. Stále stojíme pred výzvou, čo ešte môžeme urobiť, aby sme si navzájom pomáhali vo viere. Ako sa nám darilo osobne, to musíme hodnotiť každý sám. Dôležité však je, aby sme si stále uvedomovali, že je dôležité každý deň byť v spojení s Pánom Ježišom v modlitbe a počúvať Jeho slovo. Heslo minulého roku nám to pripomenulo, nezabudnime nato ani v tomto roku.

Heslo tohto roku nám pripomína dôležitú vlastnosť, ktorá je typická pre kresťanov: „**Budte milosrdní, ako je milosrdný aj váš Otec.**“ Správna viera formuje srdce človeka, aby bolo plné milosti a lásky. Také je Božie srdce - plné milosrdenstva. A také srdcia máme mať aj my. Milosť, milosrdenstvo má konkrétnu podobu a to v láske, odpustení a v pomoci. Milosrdenstvo, hovorí Pán Ježiš, je nám prirodzené k ľuďom, ktorí sú nám blízki, ktorí nás milujú a ktorých milujeme my. Snažíme sa byť milí a láskaví aj k ľuďom, ktorí nám nejakým spôsobom prejavili milosrdenstvo. Ale On nás volá k tomu, aby sme my boli iniciátormi. Aby sme ako prví vnášali do vzťahov lásku, odpustenie, nezištne prejavovali pomoc. To už až tak prirodzené nie je. Vyzýva nás, aby sme boli milosrdní aj k nepriateľom a tým, ktorí sú zlí k nám. A ako dôvod uvádza budete synmi Najvyššieho, lebo On je dobrý aj k nevďačným a zlým.

Skúsme prijať výzvu tohtoročného hesla a vedome hľadať aj možnosti prejavovať lásku, odpúšťať a prinášať konkrétnu pomoc tým, ktorí sú v núdzi. Je to vážna, možno niekedy aj veľmi ťažká výzva, ale jej ovocie je veľmi sladké. Prináša totiž radosť, nielen tým, ktorí lásku, pomoc, odpustenie prijímajú, ale aj tým, a možno najmä tým, ktorí ich rozdávať. Nech je teda nastávajúci rok rokom takejto radosti. Určite sa bude z toho tešiť aj nebeský Otec, a Pán Ježiš s Duchom Svätým v tom radi pomáhajú.

Katarína Hudáková

Modlitba

Nebeský Otče, v Tvojich rukách sú naše dni a roky. V Tvojich rukách je celý veľký svet aj náš malý život. Nesmiernemu vesmíru si dal poriadok a hviezdám si vymeral dráhy, a predsa nás máš vo svojej starostlivosti. Nekráčame v ústrety neznámej budúcnosti: pred nami si Ty a Tvoje milosrdenstvo. Pripravuješ nám dobré dni, daj, aby sme ich vďačne prijímali. Ak sú pre nás pripravené dni ťažké, prosíme Ťa, posilňuj nás, aby sme ich

prijali s trpezlivosťou. Keď si nebudeme vedieť rady, stoj pri nás, aby sme videli aspoň na krok dopredu. Pomôž nám, aby sme neklesali na mysli, ale boli ľuďmi nádeje. Zjavil si nám v Pánovi Ježišovi dokonalú lásku, naplň ňou naše srdcia a životy, aby v nás ona víťazila nad zlými sklonmi našej mysle a povahy. Pred Tebou sme takí, akí naozaj sme. Zmiluj sa, Pane, nad nami. Veríme, že nás neopustíš a že budeme ukrytí v Tvojej láske, ktorá nikdy neprestane, ani v čase ani vo večnosti. Amen.

Pán Boh sa o nás stará

Pred mnohými rokmi sa jeden bohabojný muž menom George Müller rozhodol zasvätiť svoj život starostlivosti o siroty, ktoré často vídaval potulovať sa a žobrať v uliciach anglických miest. Začínal s 30 deťmi v malej prenajatej budove v centre mesta, no za krátko sa jeho sirotinec rozrástol na viac ako 2000 detí, ktoré obývali samostatný komplex budov za mestom. To, čo je zaujímavé na jeho príbehu je, že hneď na začiatku sa rozhodol, že o nemalých finančných potrebách sirotinca nikdy nikomu nič nepovie. A to aj dodržal. Napriek tomu, že celý čas bol on a jeho deti úplne závislí od milodarov, počas celého fungovania sirotinca nikdy nikoho o žiadny dar nepožiadala a nikdy sa pred nikým nezmienil o tom, že by potreboval peniaze na jeho chod.

Toto jeho rozhodnutie malo jediný dôvod: vieru, že Pán Boh sa o nich postará. Denne strávil v modlitbách nemalý čas a bol na Božej milosti úplne závislý. A k tomuto viedol aj svoje siroty. Chcel im ukázať, že Boh nie je len Bohom Biblie, ktorá bola napísaná pred stovkami až tisíckami rokov, ale že je stále živým a mocným Bohom aj v dobe, v ktorej žili. A On dokázal svoju vernosť tak, že počas mnohých rokov fungovania sirotinca nemali ani raz nedostatok, ba dokonca, George Müller bol schopný finančne podporovať aj zahraničnú misiu a šírenie Božieho slova v krajinách, kde kresťanstvo ešte nepreniklo.

A Pán Boh sa dokáže postarať o nás aj dnes a aj tu medzi nami. Keď nám v prvých mesiacoch nového roku zavreli kostoly kvôli pandémie, nikdy predtým by mi ani len na um nezišlo, že budeme pozeráť služby Božie z nášho chrámu cez internet. Ono to totiž nie je až také jednoduché, ako sa to na prvý pohľad môže zdať. Na vytvorenie takého videa je potrebného nielen veľa času, ochoty, úsilia, koordinácie a služby viacerých ľudí, ale aj technické

prostriedky a skúsenosti. Nevedela som si vôbec predstaviť, že by sme toto všetko dokázali zvládnuť z vlastných zdrojov. No napriek tomu sme už tesne pred Veľkou nocou mohli sledovať naše prvé vysielanie služieb Božích a úžasná zvesť o tom, že Pán Boh poslal svojho Syna, aby nás vykúpil z našich hriechov sa mohla šíriť cez internet do našich domácností. Iste, takýchto videí z cirkevných zborov je na internete dostatok, ale vysielanie služieb Božích z nášho zboru je pre mňa takým malým zázrakom a dôkazom Božej lásky a konkrétnej starostlivosti o nás, ktorá sa prejavuje nielen vo veľkých veciach, akými je napríklad zabezpečenie dostatku finančných prostriedkov na chod obrovského sirotinca pred mnohými rokmi niekde v Anglicku, ale aj v takýchto menších, no možno rovnako dôležitých veciach. Vďaka Pánu Bohu za to!

Lenka Žuborová

Rozhovor

Sestra Mgr. Soňa Kandriková, naša zástupkyňa zborového dozorcú, v tomto roku oslávila životné jubileum. Sme radi, že sa s nami podelila o niektoré svoje spomienky a názory a odpovedala na pár otázok. Prajeme jej, aby ju Pán Boh posilnil, upevnil na duchu aj na tele a sprevádzal ju na každom kroku. Nech má radosť zo svojich najdrahších a vrúcne spoločenstvo s nami v cirkevnom zbore.

Okrúhle životné jubileá sú vždy príležitosťou obzrieť sa späť, znovu sa potešiť z pekného, čo život priniesol. Čo pokladáte pri pohľade späť za najdôležitejšie vo svojom živote?

Pozrieť sa dozadu nie vždy býva jednoduché. Život človeka nie je len radosť, ale z času na čas prináša aj nemilé starosti. Obzrieť sa späť znamená spomienku aj na prežité bolesti, no aj na šťastie a na pekné a radostné chvíle, ktoré nás sprevádzali životom a boli povzbudením od Pána Boha. Aj ja som také mala, a vďaka Mu patrí, že ich nebolo málo.

Keďže som sa narodila do rodiny, v ktorej bola viera v Pána Ježiša Krista vždy na prvom mieste, niesla som si túto vieru aj v časoch, keď som odišla z domu ešte ako dieťa na štúdiá, ďaleko od rodičov. Celú dobu stredoškolského štúdia som zachovávala svoju vieru a denne - ráno pred vyučovaním som sa chodila modliť do kostola. Viera ma neopustila ani vtedy,

keď som začala študovať na vysokej škole. Ale zmenili sa spoločenské pomery a nastala doba tzv. „Normalizácie“. Na vysokých školách prevládol nový svetonázor a marxizmus-leninizmus kruto zasiahol do našich životov. Vtedy môj múdry otecko viedol so mnou duchovné rozhovory a snažil sa ma upevňovať vo viere v Pána Ježiša Krista. Avšak vtedajší svetonázor a zloba ľudí boli silnejšie a moja viera ochabla. Najmä po rozhodnutí dekanátu, že musím školu opustiť, lebo chodím do kostola. /Postarali sa o to „priatelia“ z obce, verní KS/. Vtedy určite zasiahla ruka môjho Pána a vďaka jednému profesorovi /dozvedela som sa, že tiež bol veriaci/, som mohla školu dokončiť. Moja viera síce bola otrasená, ale nezanikla, ostala som kresťankou. Aj napriek mojím zlyhaniam som cítila Božiu lásku. Pán Boh bol trpezlivý a priviedol ma opäť do svojej blízkosti. Vrátila som sa k Nemu a upevnila som si vieru v obeť ukrižovaného Pána Ježiša Krista a zamilovala som si Ho. Zasa sa o Jeho slovo opieram a teším sa, že On je "Svetlo sveta". Táto viera sa mi stala prameňom pokoja, vnútorného šťastia a dáva nový rozmer a zmysel môjmu životu.

Takže, za najdôležitejšie vo svojom živote pokladám to, že mi Boh dal silu udržať si vieru a v tomto duchu vychovávať aj svoje deti, a tiež to, že vždy viem prijímať povzbudenie od Pána Boha.

Sme vo vianočnom období, ako si spomínate na Vianoce svojho detstva a prezradili by ste, ktoré Vianoce boli pre Vás výnimočné?

Prialo by som si, aby všetky deti sveta mali také krásne a pokojné Vianoce, ako sme ich mali my. Vianoce u nás doma mali vždy duchovný rozmer -tej milej udalosti- narodenia Ježiša, Božieho dieťaťa, narodeného v Betleheme, ktorého sme vždy vítali a oslavovali všetci spolu krásnou piesňou "NARODIL SA KRISTUS PÁN..." . Aj keď tu už naši rodičia nie sú, táto krásna tradícia u nás zostala.

Milovala som Vianoce s rodičmi, lebo boli to vzácne ruky mojej mamy, ktoré vždy dokázali s láskou pohladať a utíšiť rôzne žiale, bôle, či tlaky životných výziev, ale aj múdre slová nášho otca, ktorý nás udržoval na správnej ceste - aspoň sa o to vždy snažil.

To boli najkrajšie Vianoce - s rodičmi! Lebo k nám vždy chodil naozaj Ježiško - keď sme sa na kolenách pomodlili - prišiel v bielej plachte, a my sme tomu naozaj uverili. Pokora nemala hraníc... boli sme všetci šťastní.

Moje výnimočné Vianoce boli v roku 1976, keď sa mi narodil môj milovaný syn. Bol to ten najkrajší vianočný dar. Moje deti pokladám za najväčšie dary od Boha, za ktoré Mu denne ďakujem.

Čo znamená pre Vás viera v Pána Ježiša Krista?

Pán Ježiš Kristus, Boží Syn a Spasiteľ znamená pre mňa NÁDEJ.

Máme za sebou zvláštny rok, poznačený epidémiou a opatreniami proti nej. Veľa ľudí tieto zmeny nieslo veľmi ťažko, niektorí doplatili aj svojim zdravím, niektorí aj životom. Našli ste popri mnohých negatívach aj niečo pozitívne?

Veľa sa o tom popísalo, a ja sa nechcem opakovať o tom, aká je to neľahká doba. Ale vždy také boli. Záleží len na tom, ako to človek prijíma. S istotou viem, že ľuďom dnes chýba pokora, V tejto dobe je to všetko také živelné. Dnes si každý myslí, že je múdrejší, ako ten druhý. A tak sa dejú veci, ktoré nemajú miesto v našej spoločnosti. Nie je ľahké zachovať si pokoj a chladnú hlavu. Osobne som vystrašená z extrémnych udalostí, z egoistických postojov a nerozvážnych útokov. Ľudia akoby zabudli na to, že zlo plodí ďalšie zlo! Priala by som si, aby najmä mladí ľudia boli rozvážni, mali v sebe pokoru, aby rozmýšľali a neboli egoistickí!

A v čom vidím pozitíva tejto doby? Jednoznačne je to priaznivá doba pre uvedomenie si samého seba, pre vnímanie lásky, svojich blízkych, svojich priateľov, je to aj čas, keď človek má čas na svoj duchovný život a zamyslenie sa nad svojim životom a konaním, nad vzťahom k iným ľuďom, ku skutočným hodnotám a nad vzťahom k Pánu Bohu.

Aké želanie by ste vyslovili do nového roku pre náš cirkevný zbor?

Mám túžbu vysloviť pranie, aby naša cirkev rástla a ujednotila sa. Prajem si, aby náš cirkevný zbor rástol duchovne, aby nebol každý „sám za seba“, ale aby sme tvorili skutočné spoločenstvo, ktoré vie priviesť k sebe aj strednú a mladšiu generáciu, ktorá by bola jeho súčasťou, a my všetci sme boli súčasťou Pána Ježiša Krista.

Zborová anketa

„Čo považuješ za najdôležitejšiu vec, ktorá sa stala v tomto roku?“

Emma Bistiaková: Čo ma tento rok naučil? Rok 2020 nebol príjemný pre nikoho z nás. Kvôli novej chorobe sme sa nemohli stretávať, museli sme dávať pozor na starších, aby sme chránili seba aj druhých, žiaci škôl sa učili dištančne, čo vôbec nebolo ľahké. Z tohto roku si beriem veľa, naučila som sa užívať si život naplno, ale aj zodpovedne. Taktiež som sa naučila vyhľadať si nové poznatky a používať ich. To, že som si vždy hovorila, že škola je nudná

a ťažká, si teraz myslieť už nebudem, pretože škola online je ešte ťažšia. No všetko sa dá, keď sa chce. Keďže som v 9. ročníku, je to ešte ťažšie. Výber strednej školy, na ktorú sa môžeme pozrieť len online, nie je ľahký. Taktiež, keď riešime s výchovnou poradkyňou výber strednej školy iba cez mailové správy, tiež to nie je veľmi dobré. Neviem si predstaviť, čo by sa dialo, keby sme nemali k dispozícii internet. Verím však, že krízu spoločne zvládneme a dúfam, že sa čo najskôr vrátíme do škôl a budeme si môcť doplniť chýbajúce poznatky s vyučujúcimi. A hlavne, čo je pre mňa veľmi podstatné, stretnem sa so svojimi spolužiakmi tvárou v tvár a budeme sa môcť rozprávať a smiať. Veľmi si prajem, aby sa všetko vrátilo do normálu a mohli sme sa všetci stretávať tak ako pred touto pandémiou.

Sofia Smrtníková: Ja považujem za najdôležitejšiu vec v tomto roku, že som úspešne konfirmovala a že som stále zdravá. Konfirmácia bola pre mňa dôležitá preto, lebo som vyznala vieru k Pánovi a zároveň som bola prijatá medzi dospelých členov cirkvi. Keď sme sa lúčili s pani farárkou, tak mi bolo dosť smutno a stále mi chýbajú tie hodiny. Tento rok ma tiež naučil to, aké je dôležité, aby sme si všetci pomáhali. Uvedomila som si, že sa môžem tešiť aj z maličkostí a všetky chyby, čo som spravila môžem napraviť v nasledujúcom roku.

Radovan Jančuška: Za najdôležitejšie v tomto roku považujem to, že som prišiel na strednú školu, kde ma vybrali a splnila sa mi moja túžba stať sa organistom.

Dávid Kamhal: Za dôležitú vec v tomto roku považujem to, že konečne bývam sám, lebo sme dokončili moju izbu. Stavali sme ju svojpomocne tri roky. Veľa som sa pri jej stavbe naučil a dokonca som pomáhal aj pri jej návrhu.

Daniel Jančuš, ml.: Z globálneho pohľadu sú to vládne opatrenia štátov na celom svete proti šíreniu vírusu Covid-19 a z môjho osobného je to skutočnosť, že Pán Boh nám v apríli doprial syna.

Čaká nás historicky jedinečná skúsenosť

Bratia a sestry,

na jeseň 2019 prijal parlament zákon o podpore činnosti cirkví. Zároveň vláda prijala opatrenie na automatické zvyšovanie minimálnej mzdy. Výška štátneho transferu nedokáže pokryť nároky na zvyšovanie miezd farárov a pokrytie celej spoločnej služby cirkvi; teda náklady na naše spoločné

projekty, programy, podujatia, činnosť výborov a orgánov cirkvi, réžiu biskupských úradov, platy zamestnancov ústredia a náklady na stravné lístky duchovných. Zodpovednosť za pokrytie celých nákladov na svoju činnosť nesú cirkvi samé.

K tomu je tu minimálne tridsať rokov oprávnené znejúci hlas duchovných, že si zaslúžia slušné platy a dôchodky. Zistili sme, že ak by sme mali vyplatiť kaplánovi zvyšujúcu sa minimálnu mzdu a ostatným duchovným mzdu primerane navýšiť, potrebovali by sme približne 1,5 milióna eur navyiac. Čo bolo v možnostiach cirkvi urobiť, urobili sme už pre rok 2020. Potrebujeme však viac našich vlastných peňazí na dofinancovanie nákladov na činnosť cirkvi. Českobraskí evanjelici takéto dofinancovanie poznajú už 27 rokov. Rovnako evanjelici na Sliezsku, v Poľsku a Maďarsku. My sme zmeškali.

Pripraviť v rámci jedného roka riešenie, diskutovať ho, vysvetľovať a motivovať k pridaniu sa, je jedna vec. Pripraviť ho v atmosfére malej občianskej vojny, ktorú máme v cirkvi, a byť komunikačne obmedzení korunou, je téma sama osebe.

Prišli však obavy, ako cirkevné zbory unesú nároky na odvody do spoločného fondu. V celej nahote sa nám odkrýva fakt, že obrovské množstvo našich členov obmedzilo kontakt s cirkvou na zaplatenie cirkevného príspevku päť eur ročne. Mnohí ho neuhradia vôbec. Zbory zápasia s permanentným nedostatkom prostriedkov. Je sprievodným znakom hlbokkej krízy, ktorou je zasiahnutá naša cirkev. Netrvá rok ani desať rokov. Jeme trpké ovocie toho, na čo upozorňovali už naši otcovia. O to väčšia vďaka patrí tým, ktorí pochopili a s úplnou samozrejmosťou finančne podporujú svoju milovanú cirkev.

Súvislosti sú teda veľmi komplikované. Zostáva tu však naša cirkev, ktorá koná svoje misijné, katechetické a diakonické poslanie. Neskladá porazenecky ruky, naopak, chce ich dvíhať k väčšej aktivite! Potrebuje však viac peňazí pre svojich duchovných. Jej orgány pracovali a pripravovali riešenie. Synoda uprednostnila návrh Združenia evanjelických duchovných, ktorý sa javí ako solidárny ku slabším. Začne platiť v roku 2021 a ak sa Fond finančného zabezpečenia ECAV začne korektne plniť, farári a celá cirkev pocítia jeho efekt.

Áno, chápeme, že v našej cirkvi žije množstvo ľudí, ktorí nemajú nazvyš. Takí sú však aj v iných cirkvách a mnohokrát nás prekvapujú svojou dobročinnosťou. Každý môžeme premýšľať nad tým, koľko peňazí sme si dlhodobo zvykli vyčleňovať na svoj cirkevný zbor a svoju cirkev. Koľko pre

seba, na svoj voľný čas a záľuby. A kto asi boli tí, ktorí náklady na činnosť cirkvi vždy nejako zatiahli za nás.

Milí moji, keby išlo o zázraky. Ale ide možno o desať eur pre svoju milovanú cirkev navyše. Naši predkovia na ktorých sa odvolávame, mali neporovnateľne menej ako my. Čo by asi povedali na našu diskusiu a obavy? Dovoľujem si vás požiadať o Vašu trpezlivosť, pochopenie a vernosť. Bude to spočiatku možno bolieť, ale verím, že sa časom presvedčíme, že spoločný fond prináša dobré ovocie. Dokonca že cez väčšiu finančnú zainteresovanosť aj viac osobne oceníme, čo naša cirkev žije a robí dnes.

Čaká nás teda historicky jedinečná, nová skúsenosť. Nevzdajme to, dokážme sa. Myslím na vás všetkých a na tie miesta a príležitosti, kde sme sa v tomto roku mohli stretnúť. Mám Vás rád a mám rád našu cirkev. Milosť Pána Ježiša Krista, láska Božia a účasťenstvo darov Ducha Svätého, so všetkými nami!

Ivan Elko, generálny biskup ECAV na Slovensku

Duchovní by mali členov zboru upozorniť, že sčítanie bude možné len elektronicky

Tento rok je na Slovensku naplánované sčítanie obyvateľov. V súvislosti s ním sme niekoľko otázok položili Mgr. Ing. Miloslavovi Bahnovi, PhD., riaditeľovi Sociologického ústavu Slovenskej akadémie vied.

V roku 2021 sa po desiatich rokoch má opäť uskutočniť sčítanie obyvateľov. V ktorom termíne sa bude sčítanie konať a čo je jeho cieľom?

Sčítanie obyvateľov prebehne v období šiestich týždňov od 15. 2. 2021 do 31. 3. 2021. Na jednotlivé otázky pritom budeme odpovedať podľa stavu, ktorý bol 1. januára 2021. Cieľom je po desiatich rokoch zistiť základné údaje o tom, koľko ľudí a kde na Slovensku žije, ako vyzerajú naše rodiny a domácnosti, koľko ľudí býva v akých bytoch či domoch a ako sú tieto naše príbytky vybavené.

Budú sa v sčítaní uvádzať aj údaje týkajúce sa cirkvi, vierovyznania? Ak áno, aké? Pôjde o údaje, ktorých uvedenie je pre osoby žijúce na území Slovenska povinnosťou, alebo bude uvedenie údajov o vierovyznaní na dobrovoľnej báze?

Sčítanie sa každých desať rokov organizuje na základe zákona o sčítaní. Podľa tohto zákona je účasť každého občana na sčítaní povinná, rovnako ako

zodpovedanie otázok v sčítaní. Súčasťou sčítacieho hárku bude aj jednoduchá otázka na náboženské vyznanie.

Bude sa budúročné sčítanie zásadnejšie líšiť od nateraz posledného sčítania v roku 2011?

Zásadný rozdiel bude v tom, že sa celé sčítanie odohrá elektronicky. Teda namiesto vyplňania papierového sčítacieho hárku bude potrebné vyplniť sčítací formulár cez internet prostredníctvom počítača alebo mobilu. Kto bude mať záujem, môže požiadať o sčítanie s asistenciou – buď na kontaktnom mieste alebo pomocou mobilného asistenta, o ktorého sa dá požiadať telefonicky, a ktorý navštívi domácnosť obyvateľa. Druhá zmena je, že sčítanie domov a bytov, ktoré sa naposledy realizovalo spolu so sčítaním obyvateľov bude realizované na základe existujúcich záznamov a budú ho mať na starosti obce. Ľudia teda už nebudú musieť odpovedať na otázky o dome alebo byte, v ktorom bývajú, o jeho konštrukcii či rozlohe.

Ako budú pri sčítaní chránené osobné údaje tých, ktorí sa sčítania zúčastnia?

Všetko narábanie s údajmi zo sčítania je regulované zákonom o sčítaní a na neho nadväzujúcimi zákonmi. Publikovanie výsledkov zo sčítania bude prebiehať len v podobe, v ktorej nebude možné identifikovať jednotlivcov. O bezpečnosti osobných údajov podrobne informuje štatistický úrad na stránke www.scitanie.sk.

Ako by sa mala na sčítanie pripraviť ECAV? – Na čo by ste odporúčali sústrediť sa ústrediu cirkvi a tým, ktorí vedú jednotlivé cirkevné zbory ECAV?

Cirkev by sa mala snažiť veriacim zrozumiteľne vysvetliť, že na Slovensku je financovanie cirkví postavené na údajoch o náboženskom vyznaní zo sčítania obyvateľstva. Teda, že veľmi záleží na tom, ako oni osobne vyplnia údaje v sčítaní. A to, ako odpovedia na otázku o svojom vierovyznaní bude mať vplyv na financovanie ich cirkvi počas obdobia najbližších desiatich rokov. A z praktického hľadiska by duchovní na úrovni cirkevných zborov mali upozorniť nielen starších členov zboru, že vyplnenie sčítania bude možné len elektronicky. Môžu ich upozorniť na možnosť požiadať o asistenciu Štatistický úrad, prípadne dať záujemcom k dispozícii počítač, na ktorom sa sčítanie dá vyplniť.

Kedy budú známe výsledky sčítania?

Základné výsledky sčítania budú zverejnené najneskôr do 1. januára 2022 a kompletne výsledky sčítania 2021 budú k dispozícii najneskôr do 31. marca 2024. Tieto výsledky budú najdôležitejším údajom o príslušnosti k cirkvám na Slovensku na obdobie najbližších desiatich rokov.

prevzaté z časopisu Evanjelická Bratislava č.4/2020,
pýtal sa Martin Šefranko, zborový farár CZ ECAV Bratislava - Legionárska

Podporujeme dievčatá v misionárskej škole v Holandsku

Timea a Kristína sú dievčatá z cirkevného zboru v Pribylíne. Rozhodli sa pomáhať v misijnej škole v Cornestone v Holandsku. Táto škola ročne pripraví na misiu viac ako 40 študentov. Úlohou dievčat je pomáhať pri vyučovaní detí a ich voľnočasových aktivitách. Aj my sme sa zapojili a svojou „troškou“ sme im v tomto roku pomohli. Do pokladničky pre dievčatá a formou milodarov sme vyzbierali 80 eur, ktoré sme im poslali na účet. Dievčatá posielajú z Holandska pravidelné správy o tom, čo robia a čo prežili. Uvádzame jeden z ich listov:

„Ahojte,

pekný deň na Slovensko. Uvedomujeme si, aká je to vzácnosť a dar, že v tejto službe ste spolu s nami. Rady Vám i preto spíšeme novinky z Cornerstone z uplynulého týždňa.

Počas víkendú rady trávime čas aj s inými dobrovoľníkmi alebo študentami. Minulý víkend sme ochutnali spolu turecký čaj, a keďže bolo pekné počasie, tak sme si ho vychutnali vonku. Začali sme znova maľovať a vypratávať ďalšie hosťovské izby v ubytovacej časti školy. Popri tom sme sa naučili pár slov po arabsky, pretože sme robili s misionárom, ktorý bol predtým v arabsky hovoriacej krajine. S deťmi sme si prešli príbeh o Babylonskej veži a pripomenuli si, aké je dôležité vedieť hovoriť o sebe v dobrom, ale zároveň nie egoisticky.

Tiež sme pár dní trávili čas aj v kuchyni, kde sme vypomáhali s prípravou obeda. Počas jedného spoločného ranného stíšenia, jedna študentka zhrnula

svoje zamyslenie povzbudením: Neopovrhujme malým svedectvom.. - dôverujeme Bohu v maličkostiach! ... i malé skutky poslušnosti.. - znamenajú malé veci vo vernosti ... aj z nebadateľného začiatku - môže Boh robiť veľké skutky milosti.“

Modlime sa aj za dievčatá

Pane Ježiši Kriste, v mnohých maličkostiach sa k nám prihováraš. Mnohými malými dotykmi meníš naše srdcia. Drobnými radami usmerňuješ náš život... Všetky sú však veľmi dôležité, lebo tvoria krásny obraz života viery, ktorý nás neprestajne posilňuje a utvrdzuje, že viera v Teba nám dáva zmysel a cieľ večnosti.

Ďakujeme Ti za to, že sa takto na diaľku môžeme s našimi dievčatami zdieľať, vzájomne povzbudzovať i prihovárať sa u Teba jedny za druhých. Ceníme si, že nás takto spájaš a zjednocuješ.

Duchom Svätým naplňuj nás každým novým dňom aj počas nastávajúceho týždňa. Nech pod Jeho vedením dievčatá i my šírimo Tvoju lásku v našom okolí. Nech je Tvoje sväté meno vyvýšené v našich životoch. Amen.

Z histórie

Janko Vlastimil Matúška

200. výročie narodenia autora slovenskej hymny

*„Otcovia naši, priatelia moji,
spevca si inak ctievali,
idúc do boja, ku svojej zbroji
i harfu sebou brávali.“*

Spevák (úryvok). Janko Matúška

Bohuš Nosák a ďalší jeho spolužiaci sa cez prázdniny vybrali na púť do rôznych regiónov Uhorska. Inšpirovaní svojim učiteľom Ľudovítom Štúrom zbierali ľudovú tvorbu a zapisovali zvyklosti života. Po stretnutí s oravskými plátenníkmi do svojho itinerária napísal: „Hej, to nám treba, to, Slováci, ľúbiť kraj svoj rodný a národ, čo v ňom býva nadovšetko.“ V tomto duchu viedol svojich žiakov v Dolnom Kubíne aj pedagóg Leopold Bruck. Janko Matúška mal práve desať rokov, keď tento učiteľ nastúpil do evanjelickej a. v. školy. Iste ho zaujal Bruckov zanietený prístup k vzdelávaniu s novými metodickými postupmi, ktoré zdieľal so svojimi kolegami. Nie náhodou práve v tomto regióne vznikol pedagogický spolok s názvom *Spoločnosť vychovávateľská*

bratstva evanjelického učiteľského na Orave. Prvým predsedom sa stal Jankov starší brat Juraj. Bol to on, kto svojmu mladšiemu bratovi ukázal cestu vzdelávania na evanjelickom lýceu v Bratislave. Juraj je dokonca uvedený medzi zakladajúcimi členmi *Spoločnosti česko-slovanskej* v školskom roku 1829/30. Janko sa v tomto ústave takisto angažoval a v rokoch 1842/43 bol tzv. „dohlédač knihovny“. Cesty bratov Matúškovcov sa opäť stretli na ich rodnej Orave. Aj keď pochádzali z Dolného Kubína, Juraj pôsobil ako evanjelický a. v. farár v Istebnom a Janko po bratislavskom štúdiu od roku 1844 ako súkromný vychovávateľ. Pre mnohých absolventov lýcea to bola bežná prax. Privyrábali si tak na nové štúdiá, ktoré často absolvovali v zahraničí. Počas pedagogickej praxe, ktorú vykonával v Oravskom Podzámku sa stal aj členom oravského samovzdelávacieho pedagogického spolku. Práve preto sprevádzal Pavla Dobšinského po Oravskom hrade v roku 1846. Tento výlet opísaný v cestopisnom denníku ukončili na fare v Istebnom, kde Pavol s Matúškovcami riešili používanie slovenského jazyka počas kázne na službách Božích. Dobšinský vtedy konštatoval, že farári na Liptove už takýmto spôsobom pracujú a oravskí duchovní ich v tom „horlivo nasledujú“.

Obidvoch Matúškovcov zastihla na Orave aj nová politická situácia v meruôsmych rokoch, v ktorej sa aktívne angažovali spolu s evanjelickými a. v. farármi Ctibohom Zochom z Jasenovej, Ondrejom Brózikom z Veličnej a Samuelom Novákom z Dolného Kubína. Po spoločnom zápase sa v roku 1849 ich cesty rozišli. Juraj vykonával funkciu farára v Liptovskom Mikuláši a Janko takmer prišiel o život. Po potlačení revolúcie sa viacerí oravskí štúrovci zachraňovali útekem z domova. Janko sa s malou skupinkou ukrýval v horách Oravy. V zime a doslova zaviati snehom strácali sily. Na poslednú chvíľu sa rozhodli vyhľadať pomoc, no Janka museli nechať na mieste. Zachránili ho, ale extrémne vyčerpanie a dlhotrvajúca choroba zanechali následky na celý jeho život. Možno v úplnej samote spomínal na študentské časy v Bratislave. Vtedy, keď bol plný síl a obklopený spolužiakmi. Pokladali ho za veľmi dobrého rečníka a nádejného poeta. Po stretnutí Štúra, Hurbana a Hodžu v Hlbokom v roku 1843 napísal snáď ako prvý báseň v „novej“ slovenčine. Nepoznáme jej text, iba vieme, že mala názov *Pri uvítaní bratov*. Lenže v tom roku prišlo nečakané „ochladenie“. Tak, ako snehové záveje zakrývajú vegetáciu, emancipačné snahy Ľudovíta Štúra a jeho prívržencov boli marené. Začal proces odstránenia Ľudovíta Štúra z postu námestníka Juraja Palkoviča na bratislavskom lýceu. Študenti Janko Matúška, Janko Kráľ,

Mikuláš Dohnány a ďalší sa stretávali na Vysokej ulici. Vianočný čas a prelom kalendárnych rokov priniesol vzácny dar – nový text piesne Janka Matúšku *Nad Tatrou sa blýska*. Počas tvorby ho v kruhu priateľov sprevádzal na gitare Jozef Podhradský. Stretnutia boli plné odhodlania. Viliam Pauliny-Tóth si do svojho denníka z posledného dňa roka 1843 a prvého dňa nasledujúceho roku zapísal: „Dnešný večer sme spolu strávili v dôverných rozhovoroch. Veľmi mnohí narádzajú, aby sme všetci odišli z bratislavských škôl... Opätovná veľmi búrlivá porada. Ohnivejší junáci za pomstou bažia, usadlejší ich tíšia. Niečo sa však stať musí. Veľkou väčšinou hlasov je rozhodnuté, aby každý, ktorý akokoľvek ťažko, ale predsa je v stave zanechať požúnske školy, tie zanechá koncom semestra.“ V zápisoch pokračoval aj na začiatku marca 1844, kedy sa po zaspievaní Matúškovej piesne 22 študentov rozhodlo opustiť Bratislavu.

Priatelia sa po takmer zamrznutého Janka Matúšku vrátili. Nasledovalo dlhé zotavovanie. Keď v Domovej pokladnici v roku 1851 vyšiel text dnešnej národnej hymny pod názvom *Dobrovoľnícka*, jej autor nebol uvedený. Následné obdobie bolo dokonca poznačené spormi bádateľov o autorstve piesne. Omrzliny a podlomené zdravie neboli jedinými príčinami, prečo sa Janko literárne a emancipačne odmlčal. Po ukončení pedagogickej činnosti v roku 1851 pracoval ako úradník na viacerých pozíciách v Trstenej a Dolnom Kubíne. V tomto meste, kde začal písať prvú stránku svojho života dňa 10. januára 1821 dokončil svoju pozemskú púť dňa 11. januára 1877. Tu, v rodnom Dolnom Kubíne, kde v 60-tych rokoch 20. storočia asanovali jeho rodný dom. Nad jeho hrobom bol o dva roky po jeho smrti postavený prvý pamätník financovaný z darov národovcov a príbuzných. Senior Samuel Novák pri tejto príležitosti predniesol aj tieto slová: „...ajhľa, tento pomník... aby ten hlásal i potomstvu, že Janko Matúška bol pevcom jeho, bol rodofubom verným, milujúcim národ svoj až po hrob. Oj, položil si on i sám pomník, ktorý trvať bude, pokiaľ len v národe a v ľude našom ozývať sa budú národne piesne jeho, ktoré náš ľud a mlad' naša už dávno spieva. Áno, Pokiaľ Tatra stojí, ozývať sa bude i pieseň jeho Nad Tatrou sa blýska.“

Mgr. Rastislav Stanček, PhD.

Oznamy

Keďže sa nemôžu konať služby Božie v chrámoch, budeme sa usilovať **vysielat' služby Božie na YouTube**, vždy so začiatkom o 10.00 hod.

Vysielanie v RTVS: 09.01. o 18.00 hod. na Trojke a 10.01. o 10.00 hod. na Dvojke. 13.01. a 20.01. o 17.30 hod. budú pobožnosti na Rádio Regina. Služby Božie budú vysielané 24.01. o 9.00 hod. na Rádio Slovensko, 30.01. 18.00 hod. na Trojke a 31.01. o 10.00 hod. na Dvojke.

Okrem zákazu služieb Božích vyšli aj usmernenia ku konaniu pohrebov. Na **pohrebe, krste a sobáši** sa môže obradu zúčastniť 6 osôb. Do tohto počtu sa nezapočítavajú osoby, pre ktoré je táto účasť výkonom povolania, t.j. napr. osoby vykonávajúce obrad, prenos truhly, pochovávanie, atď. Obmedzenie platí pre exteriér rovnako ako pre interiér. Nie je dovolené vytváranie väčších skupiniek. Zúčastnení musia dodržiavať hygienické podmienky. Na obrade sa v prípade nevyhnutnej potreby môže zúčastniť viac osôb, za podmienky, že všetci účastníci budú mať negatívny výsledok testu na ochorenie COVID-19, nie starší ako 12 hodín a zároveň musí byť obrad ohlásený na miestne príslušnom RÚVZ najneskôr 48 hodín pred jeho začiatkom s presným určením času a miesta jeho konania. RÚVZ v prípade kritickej potreby môže sprísniť uvedené podmienky.

Úprimné poďakovanie patrí všetkým, ktorí v uplynulom roku mali na mysli život nášho cirkevného zboru. Všetkým, ktorí sa zaň modlili, v ňom akýmkoľvek spôsobom slúžili aj na jeho chod finančne prispievali a to aj v dobe, keď sme sa nemohli stretávať v chráme Božom a modlitebniach. Vďaka všetkým ochotným darcom. Ochotného darcu Pán Boh miluje.

„Čokoľvek robíte, robte z tej duše ako Pánovi, a nie ako ľuďom. Ved' viete, že od Pána dostanete za odmenu dedičstvo. Slúžte Pánovi, Kristovi!“

Kol 3,23n

Aj takéto želanie sme dostali k novému roku 2021:

Do nového roku nám všetkým želáme:

Aby „Corona“ bola opäť iba pivo,

aby slovo „pozitívny“ opäť znamenalo niečo dobré,

aby sa „testy“ robili znovu najmä v škole,

aby sa „izolácia“ robila len na starých domoch,

aby sa „maska“ nosila opäť len na karneval,

aby sme si odstup udržiavali len od zlého a nie od seba navzájom.